evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ODSUN NĚMCŮ Z ČESKOSLOVENSKA

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	**CZ.1.07/1.5.00/34.0218**
Šablona	**III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_NIK06
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Alena Niklová, 5.2.2013
Ověřeno (datum)	7.2..2013
Předmět	Dějepis
Třída	4.A
Téma hodiny	Odsun Němců z Československa
Druh materiálu	PPT (6a) a pracovní list (6b)
Anotace	Na základě PPT prezentace studenti sledují průběh odsunu, v pracovním listu hledají jeho příčiny a připomínají soužití Čechů s Němci v minulosti.

Německé osídlení před 2.světovou válkou

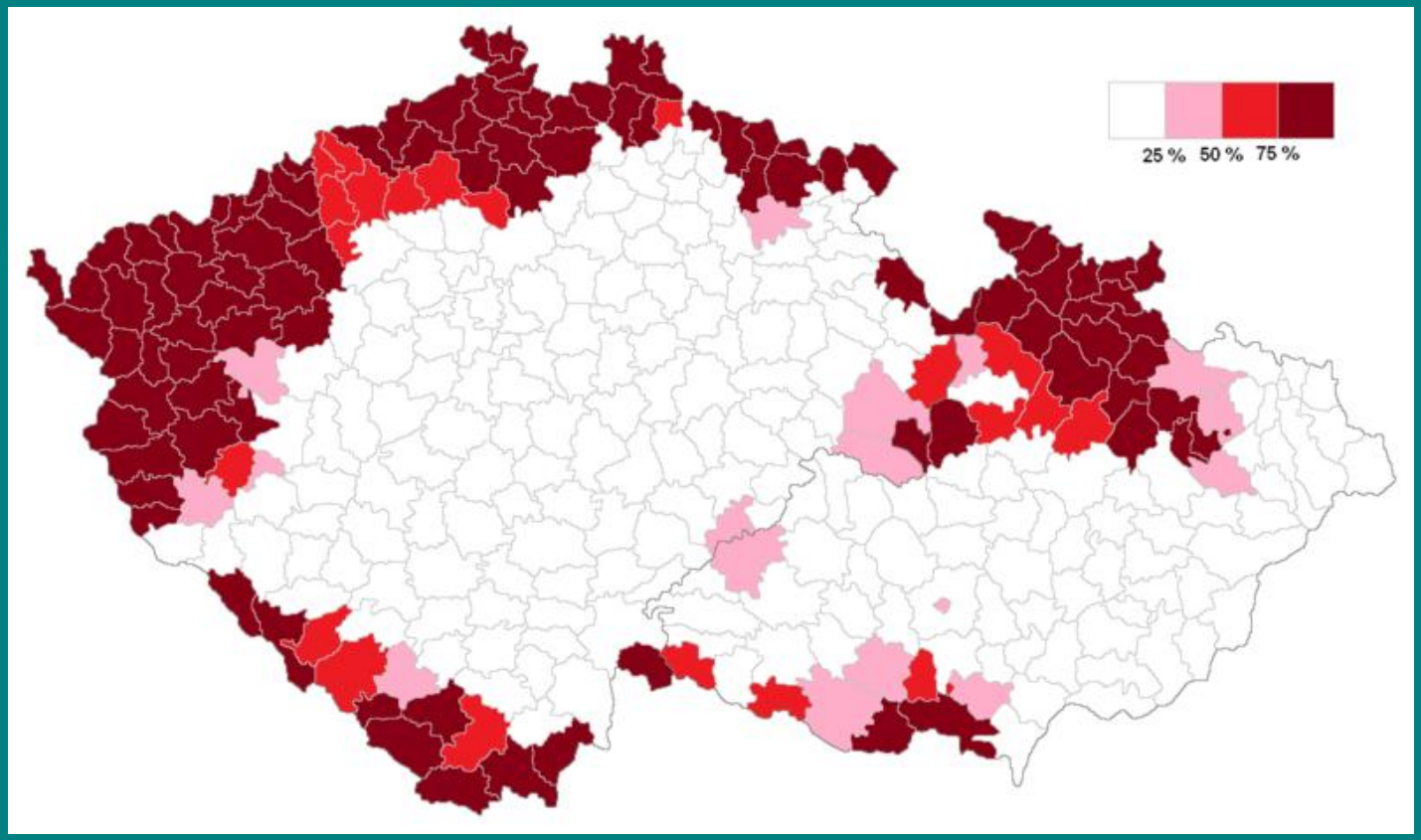

Transport německého obyvatelstva

První fáze – Divoký odsun Němců

- Od května do srpna 1945
- Princip kolektivní viny
- Dotkl se přibližně půl milionu Němců
- Revoluční gardy /často lidé s pochybnou minulostí/
- Internační tábory
- Retribuční dekrety prezidenta Beneše

Případy násilí při odsunu
„Pochod smrti“ z Brna

- **30. května 1945 – asi 20 000 Němců vyháněno** za nelidských podmínek přes Rajhrad **k rakouským hranicím**. Většina skupiny vrácena od hranic zpět. Internována byla v Pohořelicích, kde vypukla epidemie. Zemřelo zde asi 455 osob. Umírali i lidé z menších skupin v okolních vesnicích.

Masakr na Bukové hoře u Teplic nad Metují

- Nejkrvavější událost při odsunu na Broumovsku. 30. června 1945 zastřeleno 23 německých starců, žen a dětí. Skupinka obětí měla být odsunuta do Slezska. Polští vojáci je však poslali zpět. Jejich majetek byl zatím rozebrán. České velení se rozhodlo zbavit se jich a dalo rozkaz ke střelbě.

Masakr na Švédských šancích

- V noci z 18.-19. června 1945 v katastru obce Horní Moštěnice zvaném Švédské šance příslušníci 17. pěšího pluku československé armády zabili 265 karpatských Němců vracejících se na Slovensko, převážně starce, ženy a děti.

Postoloprty

- Největší poválečný masakr Němců.
- /doloženo 763 mrtvých/
- Šlo o Němce z Postoloprt a Žatce, které přivedli do místních kasáren příslušníci československé armády. Mezi oběti patří i 4 chlapci ve věku 12 – 15 let.
- Vyšetřování, probíhající v roce 1947, bylo v roce 1948 zastaveno. Celá událost byla až do roku 1989 tabu.

Druhá fáze
- Organizovaný odsun Němců

- z Československa, Polska a Maďarska
- <u>byl schválen na konferenci Velké trojky v Postupimi v červenci 1945</u>
- Probíhal v roce 1946

Poválečný odsun se dotkl také německých obyvatel Šternberka

- Motivy odsunu zachycuje ve svém díle šternberská rodačka, paní

Erica Pedretti,

která tyto události

jako dítě sama zažila

Erica Pedretti

- Narodila se 25.února 1930 ve Šternberku
- V prosinci 1945 emigrovala do Švýcarska
- Stala se uznávanou spisovatelkou a výtvarnicí
- Její vzpomínky na život ve Šternberku a pozdější návraty do vlasti se objevují v knize Nechte být, paní Smrti

Jaké byly příčiny a motivy odsunu?

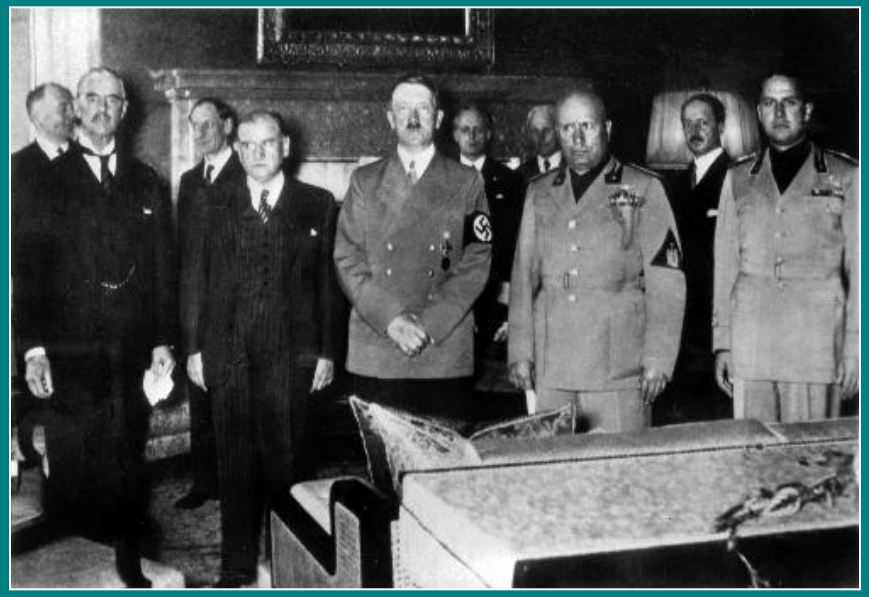

4

- S pomocí fotografií se pokuste najít možné příčiny násilí páchaného po válce na německém obyvatelstvu

5

Jaké byly příčiny a motivy odsunu?

6

7

Zdroje fotografií dostupné pod licencí Wikipedia Commons, cit. 5. února 2013

1. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Sudetendeutsche.png
2. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vertreibung.jpg
3. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bigthree-photofromjapanesewiki.jpg
4. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_183-R69173,_M%C3%BCnchener_Abkommen,_Staatschefs.jpg
5. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Theresienstadt_arbeit_macht_frei.jpg
6. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_146-1969-054-16,_Reinhard_Heydrich.jpg
7. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_146-1993-020-26A,_Lidice,_Ort_nach_Zerst%C3%B6rung.jpg

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	**CZ.1.07/1.5.00/34.0218**
Šablona	**III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_NIK06
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Alena Niklová, 5.2.2013
Ověřeno (datum)	7.2..2013
Předmět	Dějepis
Třída	4.A
Téma hodiny	Odsun Němců z Československa
Druh materiálu	PPT (6a) a pracovní list (6b)
Anotace	Na základě PPT prezentace studenti sledují průběh odsunu, v pracovním listu hledají jeho příčiny a připomínají soužití Čechů s Němci v minulosti.

ODSUN NĚMCŮ Z ČESKOSLOVENSKA

1. Ve kterém století a za jakého panovníka začali němečtí kolonisté přicházet do Čech ?

2. Jak dlouho žili Češi a Němci ve společném státě?

3. Víš, čím tito Němci proslavili české země?
   Hans Ledvinka –

   Josef Ressel –

   Petr Parléř –

   Vincenz Priessnitz –

4. Kdo byl Konrád Henlein?

5. Kdo prováděl divoký odsun Němců hned po válce?

6. Na které konferenci bylo rozhodnuto o odsunu Němců?

   a) v Teheráně b) v Jaltě c) v Postupimi d) v Mnichově

7. Jak se jmenovalo nařízení pro odsun Němců vydané prezidentem Benešem?

8. Jaké označení museli po skončení války nosit všichni Němci u nás?

9. Vyber místa, která jsou spojena s masakry odsunutých Němců:

Postoloprty – Ústí nad Labem – Brno – Domažlice – Teplice nad Metují - Ostrava – Žďár nad Sázavou – Jihlava - Pohořelice

10. Jaké události podle tebe měly vliv na násilí páchané na německém obyvatelstvu těsně po válce?